

אם הבנים שמחה | פרק רביעי

ו') ומרגלא בפומיה דרבינו הקדוש מצאנו זצ"ל לספר משל נפלא לאחד שתעה במדבר גדול וארוך ימים רבים ולא מצא הדרך הנכונה להביאו לעיר מושב ובהלכו נבוך אנה ואנה פגש באחד זקן שבא לקראתו ושמו נגדו שמחה גדולה בחשבו שאדם זה בודאי ינחנו בדרך נכונה לצאת מהמדבר האיום הזה שאלו אי מזה בא ולאנה הולך ושח לו דאגתו כי זה ימים רבים אשר תועה במדבר הנורא הזה ואינו מוצא מבוא ליכנס לעיר וביקש מאתו לרחם עליו שינחנו במעגלי צדק להצילו מהמבוכה שהוא בו ענהו זקן זה שגם לו קרה מקרה כזאת ושהוא ג"כ תועה במדבר הזה לא רק ימים רבים רק שנים רבות עד שנעשה זקן ועד כעת לא מצא המסילה לצאת מהמדבר הגדול הזה ולא טוב גורלו מגורלו ורק אחת מיעצהו שבדרך הזה שהלכו עד כה לא ילכו מעתה כי בדרך הזה בטח לא ישיגו אורחות חיים כאשר נוכחו לדעת שעוד לא השיגו חפצם בדרךם שהלכו עד כה ורק מוכרחים לבקש להם דרך חדש ולילך בו בכח משותף כי טובים השנים מן האחד ואז יש לקוות שבעזר השם ישיגו מטרת נפשם עכ"ד רבינו. כמו כן אני אומר על דורינו זה שכנסו אותנו בכור ברזל ובתנור בוער כאש ובעוה"ר רוב מאחב"י יושבי אירופא נאבדו בכור ברזל הזה והמעט שנשארו המה ממש כאוד המוצל מאש ועם שרודי חרב והנה ראינו והוכחנו לדעת שהדרך שהלכנו עד כה באריכות הגלות שהי' מלא במחלוקת ופירוד לבבות ובמפלגות שונות ובשנאת חנם לא נחם אותנו אל מקום חפצינו רק אדרבא נחם אותנו אל הכליה רחמנא ליצלן וכמו שכתב רבינו הרמ"א בתשובה שראה כמה קהלות שנחרבו ע"י המחלוקת וכמה וכמה מדינות ובתוכם היו כמה אלפי קהלות גדולות וקטנות קדושות כעת המה שממות וחרבות ודרכי ציון אבלות וכל זאת יש לתלות רק ע"י ריבוי המחלוקת שהי' בישראל כאשר כתוב באור זרוע הגדול ה' תפלה בתשובת ר' חסדאי כמה שנוא המחלוקת שגורם כילוי ממון ישראל והסתלקות השכינה וכיון שאין שכינה בישראל אין שומר ישראל עיי"ש (וכעת אינו לפני) וכבר כתב רבינו הנו"ב להגאון ר' איצקל האמבורגער ז"ל שאין מחלוקה לש"ש בזה"ז ואם הוא כתב כן בימיו שהי' עוד דור דעה אנן יתמי דיתמי מה נענין אבתריה גלל כן אין לנו עתה שנשארו במתי מעט והננו עם שרודי חרב אין לנו לעשות רק כדברי רבינו הח"ס הנ"ל לתווך השלום בינינו ולקרב אחדים אל אחד ולחזק האחדות בינינו ולהתחיל חיים חדשים לגמרי ולנתק מאתנו המוסרות הישנות שגרמו פירוד לבבות בינינו ויתורגם בל"א וויר מיססען בעגינען איין גאנץ נייעס לעבען צו פיהרען איין לעבען דער איינטראכט איין לעבען דער אייני-הייט ולקבץ כל הכוחות שנשאר עוד ביתר הפליטה בעמנו בני ישראל להיות כאיש אחד ובלב אחד אז יהי' ה' בעזרינו לבנות את הנהרסות ולעשות לנו קיום עומד וחזק בעולם ולא נהי' עוד לשמצא בגוים כי ה' ישרה שכינתו בינינו ויהי' שומר עלינו וכדברי ר' חסדאי בתשובה הנ"ל שמכלל לאו אתה שומע הן.

ז') ואל יתמה עלי השומע איך אפשר לכלול יחד בכלל אחד כל אלו הקצוות שיש בישראל על זה אשוב דהלא מצינו בזמן מרדכי ואסתר דכינס וקיבץ את ישראל בכלל אחד והאם תחשוב שבימי מרדכי הצדיק היו כולם בדעה אחת הלא גם אז היו בדעות שונות והרבה מהם היו מהמתבוללים פקח עיניך וראה במדרש איך הי' מרדכי מתחנן אליהם שלא יתגאלו בפת בג המלך כיון דהסעודה הי' בלא אונס ואעפ"כ שמונה עשר אלף נתגאלו במאכלי אסורות ועשו תועבות גדולות ולא נתנו לבם לדברי הצדיק מזה תבין שהיו גם אז בחלוקי דעות ושונות ואעפ"כ כשבא עליהם גזירה כלולה שכלל כל כלל ישראל בין ישראל אדוק בתורה ומצות בין ישראל חוטא ופושע ר"ל הי' מבין שהתרופה להמכה הזאת אינו רק לקבץ ג"כ יחד כל כלל ישראל בקיבוץ וכלל אחד שיהיו באחדות יחד מן הקיצון יותר שמאלי עד הקיצון יותר ימיני מבלי משים שום חילוק בין ישראל לישראל וכאשר אמרה לו אסתר לך כנוס את כל היהודים ושזה דוקא יהי' הרפואה להמכה שאירע לישראל דכמו שהצרה בא בהתכללות כל ישראל כן הרפואה ג"כ צריך שיבא ע"י ההתכללות שיכוללם יחד וע"כ אמרה לו כנוס את כל היהודים דוקא כל היהודים מבלי משים שום חילוק בין ישראל לישראל וכן מצאתי באשכול הכופר להמקובל אלקי רבינו אברהם סבע לחותנו זקנו של רבינו הב"י בפירושו על המגילה בפסוק ליהודים היתה אורה שכתב שכל הדברים שהיתה בצרה נגדם היתה בהצלה עיי"ש. ובזה אני מפרש הקרא עת צרה הוא ליעקב וממנה ישע וכן אנו אומרים בתפלתינו ומתוך צרה המציאם רווחה היינו שאנו יכולים ללמוד הרפואה מהצרה עצמה דכעין ביאת הצרה כעין זה היא ביאת הישועה וכמו דהצרה בא בהתכללות כל כללי ישראל כמו כן נמצא רווחה ורפואה בהתכללות יחד לדבר ה' אז נשיג רווחה וישועה מה' וכן עשה מרדכי ועלה בידו לכוללם יחד ע"י שהי' נותן לבו על צרת הדור והי' דואג ומתאנח על כבודן של ישראל והי' נותן אל לבו מה שמבואר בזה ובש"ס ובמדרשים שצריך לאהוב ולקרב את כל בר ישראל אפילו היותר גרוע כי גם המה זרע אברהם יצחק יעקב וקירבם ולא ריחקם עד שבכח האהבה שהראה להם הי' יכול להשפיע עליהם לאט לאט עד שחזרו למוטב בקבלת התורה מחדש וכמו שכתב באשכול הכופר בפסוק כי מרדכי היהודי וכו' ורצוי לרוב אחיו דורש טוב לעמו שהי' מתעסק בעניניהם ומשתדל לעשות שלום ביניהם והי' מועיל להם ואומר להם דברים טובים והי' מישרם בדעות אמיתיות עיי"ש אבל הכל הי' במענה רך ולא בצעקות ובקולות ולמידין אנו מכל האמור דבמקום שהצרה כלולה לכל ישראל צריך שיהי' השלום ג"כ כלולה לכל ישראל וכמו שכתב האשכול הכופר מה שהי' בצרה צריך להיות נגדה בהצלה ורק אז נשיג רווחה וישועה מן השמים, וכבר הארכתני והוכחתי לעיל בפרק ג' מאות נ"ו עד אות ס"ו שגאולתינו תלוי באחדותינו כלנו יחד כל כלל ישראל מכל הקצוות ושיש לנו הכח לזה וחוט המקיף והמחבר אותנו יהי' בהשתתפותינו כלנו במפעל בנין הארץ ולעיין הקורא שם ואין מהצורך להכפיל הדברים פה שנית ורצוני כאן בפרק האחדות רק לחזק הדברים שכתבתי למעלה ולהראות כי זה רצון אבינו שבשמים וכמו שכתב רבינו השל"ה בשער האותיות שער א' דעל כן נקראים אנחנו כנסת ישראל כי כלנו מכוונסים ומתייחדים בסוד אחדותו יתברך וע"כ יש למנוע שלא להתקוטט ושלא לעשות מחלוקת בישראל כי הרעה הגדולה שבעולם הי' המחלוקת שהוא קשה מע"ז כמ"ש רז"ל דורו של אחאב היו מנצחים במלחמותיהן אף שהיו עובדי ע"ז מפני שהי' חיבור ושלום ביניהם ודורו של שאול היו מנוצחים במלחמה אעפ"י שלא הי' בהם חטא מפני שהיו דלטורין מחרחרי ריב ביניהם וסוד הענין כמבואר לעיל כי אנחנו כנסת ישראל מיוחדים בסוד האחד האמיתי וכשיש מחלוקת אז ח"ו יש חלוקה ופירוד למעלה וקיצוץ בנטיעות ע"כ מי שמצפה להיות זוכה פני השכינה ירוץ מזהמת הנחש וירחיק ממחלוקת אפילו ממיעוט קמה ומה לי להאריך בגנות המחלוקת כי כל הספרים מלאים מזה נקוט האי כללא בידך כי עון הפירוד והמחלוקת יותר קשה מעון ע"ז כמו שמצינו באחאב ושאל עוד אמרו חז"ל בג' מקומות ויתר הקב"ה על ע"ז ולא ויתר על המחלוקת וביאר שם אלו השלשה מקומות ויתר הקב"ה על ע"ז ואת המקום שלא ויתר על המחלוקת עיי"ש

שהאריך בזה ע"כ אחיי! ורעי! אל תאמינו לאלו שבאים לעשות פירוד בין דבקות ישראל באמרם שאי אפשר לאחד את כל חלקי ישראל שיהיו לעץ אחד מפני שהוא סכנה להיהדות דאפילו לו יהי כדבריהם וח"ו הי' איזה שמץ סכנה יותר אהוב לקב"ה שיהיו לאחדים באחדות ממה שיהיו פרודות וכמו שכתב רבינו השל"ה בשם חז"ל והכפיל בדבריו הראי' מאחאב ושאל ובאמת לאו סכנה הוא כלל ואדרבא אם יהי' להם קירוב הדעת מצד החרדים גם המה יהיו מתקרבים אלינו בהטיית לבם לטוב וכמו שהבאתי לעיל בפרק ג' אות נו"ך בשם הפרדס יוסף בשם אבות דר"נ דהרבה פושעים היו בישראל ונתקרבו לת"ח ויצאו מהם צדיקים וחסידים וכשרים ויותר נאמנים לנו דברי חז"ל והשל"ה מדברי המפרידים בין הדביקים אפילו יהיו מי שיהיו אפילו עם א ברייטען פערנעם גדול מאד וגם כבר הבאתי שם מדברי החוקר אלקי מרן מהר"ל שרוח הקודש מדברת מתוך גרונו שהאחדות בישראל הושם בטבע וגם זכותה דאמנו רחל מסייעת לזה שלא יהי' לנו האחדות הזאת למכשול ולפוקה ח"ו מה גם דורנו זה שנכנסו בכור ברזל ואלו שיצאו בעזר ה' יצאו מלובן ומרוכך אשר יכולין להטותן לטובה וכבר כתב השל"ה כי אחדות ישראל הוא אחדותו יתברך והגאון בתשובה מאהבה ח"א סי' ר"ה כתב בזה"ל אם לבנות ביהמ"ק אלא במחלוקת מוטב שלא תבנה עכ"ל וכש"כ כשיש מקום לבנות ארצינו הקדושה שהוא אתחלתא דגאולה ולקרב בזה בנין ביהמ"ק וכמו שהארכת לעיל והבאתי כן מבעל משנת חסידים ותלוי באחדות ישראל בודאי החוב לאחד את כל ישראל ולהמניע כל מחלוקה וכל פירוד ולבנות ארצינו באחדות וגם ראיתי בתשובת מהר"י ענין זצ"ל שהביא בשם רבינו מהר"ל שכ' בספריו דידוע דשמו של הקב"ה הוא שלום וחותרו אמת והנה מי קרוב יותר אל הגוף שמו או חותרו בודאי יודה הכל ששמו קרוב אל עצמות האדם יותר מחותרו וכן הוא אצל הקב"ה ששמו שלום חשוב אצלו יותר מחותרו שהוא אמת ע"כ צריך הרבה פעמים לוותר על האמת שהוא רק חותרו של הקב"ה מפני השלום שהוא שמו של הקב"ה עכ"ד רבינו מהר"ל שדיבר ברוח קדשו